

MATEXI20 24AWARD

Laureaten 2024

Welkom
in de
buurt.

Voorwoord

Iedereen verdient een fantastische plek om te wonen. Bij Matexi geloven we dat een woning veel meer is dan vier muren met een dak erboven. Elk huis of appartement maakt steeds deel uit van een ruimere buurt. Een kwaliteitsvolle en gezellige buurt stimuleert bewoners om samen meer van het leven te maken.

Matexi hecht veel belang aan initiatieven die mensen verbinden. Daarom bekroont de Matexi Award jaarlijks buurtinitiatieven die de sociale cohesie versterken en buurtbewoners dichter bij elkaar brengen.

De meest verbindende en meest vergroenende projecten worden beloond met een mooie geldsom.

Zo worden buurten jaar na jaar nog sterker verbonden.

De 30 laureaten

5 | Lokale Besturen

7 | Blauwgroen netwerk De Panne | **De Panne**

9 | Buurt De Posthoorn: ontmoet, beleef en geniet | **Wevelgem**

11 | De buurtbus | **Herentals**

13 | De kerk als dorpsmidden | **Deinze**

15 | De langste taarttafel | **Kortrijk**

17 | De Loemmert | **Zoersel**

19 | Gistel komt naar je toe | **Gistel**

21 | Grenspunt | **Wevelgem**

23 | Leuvense streetsoccercup | **Leuven**

25 | Maison ouverte 'Ose aller' | **Waver**

27 | Ontboezemingen | **Destelbergen**

29 | Park van Lille: groene onthaastingsplek in de dorpskern | **Pelt**

31 | Petanque Ninove | **Ninove**

33 | Recreatiepark Neerharen | **Lanaken**

35 | Vogelzang | **Laakdal**

37 | Particulieren

39 | 1150.AccesAll.be | **Sint-Pieters-Woluwe**

41 | Avontuurlijke buitenspeelruimte | **Beverst**

43 | Belevingsboomgaard | **Alt-Hoeselt**

45 | Célébration de 50 ans Communauté Montagne de Saint-Job | **Ukkel**

47 | InterAct | **Luik**

49 | JardiCycle | **Marcinelle**

51 | Koti Sauna & La Maison Amazone | **Brussel**

53 | Lekkerover en Fleuropark | **Antwerpen**

55 | Maison de Jeunes US Liège 40 | **Luik**

57 | Molenfest | **Nieuwenrode**

59 | Ons Buurtverhaal | **Vorselaar**

61 | Runksterhof | **Hasselt**

63 | Tuin van Eden | **Pepingen**

65 | Wijkcompostering 't Compostjen | **Lokeren**

67 | Wij(k) De Parken | **Kortrijk**

Lokale besturen

“

Een buurttuin - met aandacht voor waterbeheer - en kunst vormen de **basis voor meer ecologie en verbinding.**

Blauwgroen netwerk De Panne

@ DE PANNE

Blauw staat voor water, groen voor beplanting. Die combinatie in een buurttuin vormt een 'blauwgroene corridor' en de basis voor meer ecologie en verbinding in deelgemeente Adinkerke. Mensen en buurten verbinden, met aandacht ook voor kunst. Veel vliegen in één klap, dit project illustreert hoe het samenspel tussen lokaal bestuur en bewoners een geïntegreerd, verbindend én ecologisch netwerk creëert.

“

Buren geven samen hun buurt vorm,
voor **meer ontmoeting, beleving en
veiligheid.**

Buurt De Posthoorn

@ WEVELGEM

“Je leefbuurt kan je niet bouwen, ze moet groeien”. Deze slogan zegt alles: bewoners zoeken samen naar de beste invulling van hun publieke ruimtes en geven volop groeikansen. En hoe! Samen planden ze zeven heel concrete acties, waarbij mobiliteit, veiligheid en groen tot één project werden gesmeed, verbindend en duurzaam. Voor de gemeente een ideale gelegenheid om samen met de bewoners een buurt te laten groeien. Dat vraagt naar meer!

“

Een **mobiel dorpspunt** stimuleert het kleine helpen waarbij buurtbewoners ook en vooral **antwoorden bij elkaar vinden**.

De Buurtbus

@ HERENTALS

Ingrediënten: een bus, een enthousiast stadsteam.

Aanpak: een maandelijkse busstop in alle deelgemeenten. Doel: meer sociale cohesie, stimuleren van het kleine helpen, in de nabijheid van iedereen. Resultaat: buurtbewoners ontmoeten elkaar en vinden antwoorden op vragen, niet alleen bij de stadsdiensten, ook en vooral bij elkaar. Een inspirerend voorbeeld van outreachend werken.

“

**Kerk wordt als dorpshuis
teruggegeven aan de
gemeenschap en zorgt opnieuw
voor verbinding.**

De kerk als dorpsmidden

@ DEINZE

Veel respect, authentieke participatie en een hoge dosis creativiteit: allemaal broodnodig om de kerk van Zeveren, deelgemeente van Deinze, een nieuwe ontmoetingsfunctie in het dorp te geven. Daarbij ook aandacht voor de omgeving en de bereikbaarheid vanop het dorpsplein, langs het kerkhof. Met succes: het slimme werk van een sterke werkgroep slaagde, door veel overleg en oog voor alle gevoeligheden. Inspirerend!

“

Koffie en taart aan een
lange tafel verbinden
mensen over muren heen.

De langste taarttafel

@ KORTRIJK

Een huis in de buurt waar mensen in detentie - onder begeleiding - een plaats krijgen in de samenleving. Niet altijd vanzelfsprekend. De stad Kortrijk neemt verbinding ter harte, samen met vele bondgenoten. Zo zorgden de bewoners van het detentiehuis voor koffie en taart voor de buurt. Aan tafel was er tijd: om elkaar te leren kennen, voor verkennende gesprekken en aandacht voor elkaar. Het lijkt zo simpel: koffie en taart verbinden, het begin van vertrouwen!

Klimaatvriendelijke schaduw voor buurtbewoners en verenigingen

De Loemmert

@ ZOERSEL

Een overdekte buitenruimte voor buurtbewoners en verenigingen klimaatvriendelijk bouwen?! Die uitdaging ging de gemeente Zoersel aan. Zo werd de Loemmert een toonbeeld van circulair en milieubewust bouwen: herbruikbare bouwmaterialen werden binnengebracht door buurtbewoners of verzameld op het openbaar domein, omgevallen bomen leverden het hout voor planken en balken, een groendak voor meer biodiversiteit is in de maak... En alles gebeurde samen: van bomen ontschorsen tot workshops houtbewerking. Op deze manier vermindert de gemeente zijn CO₂-uitstoot én vergroot het de gemeenschapsofbouw, wauw!

“

Een **tuktuk als middel** om buren
opnieuw in verbinding te brengen
met elkaar.

Gistel komt naar je toe

@ GISTEL

Je moet maar durven: met een tuktuk de buurten in. Niet zomaar, want te veel mensen missen een laagdrempelige ontmoetingsplek en de uitwisseling van informatie. Dienstencentrum De Zonnewijzer koos resoluut voor een mobiele aanpak met als slogan 'Gistel komt naar je toe'. Met de tuktuk als middel voor de buren om elkaar terug te leren kennen en elkaar te helpen. Iedereen kan z'n steentje bijdragen, de solidariteit krijgt een praktische en vooral bruikbare vertaling: een win-win.

“

Een **buurtgerichte benadering** en **fotografie** brengen mensen aan de gemeentegrenzen samen.

Grenspunt

@ WEVELGEM

Mollegat, Knok en Kezelberg, drie afgelegen buurten aan de deelgemeentegrenzen. Voorheen eerder onbekend, voortaan wél bemind. Het project Grenspunt creëert enthousiasme en fierheid, koppelt gezellige ontmoeting aan kunstige fotografie. Zo ontdekken buurtbewoners zichzelf én elkaar. Tentoonstellingen, een podcast... allemaal kleine verhalen die verrassen. Wie het kleine begeert, is hier helemaal het grote waard.

“

Samen sporten verhoogt de
leefbaarheid in buurten en
creëert een nieuw netwerk voor
buurtbewoners.

Leuvense streetsoccercup

@ LEUVEN

Voetballen op het buurtplein: bakermat van veel plezier voor jongeren die hun weg niet vinden naar het bestaande aanbod. Het is meteen ook de ideale plaats om kinderen, ouders en buurtbewoners te verbinden. En als die buurtploegjes nu eens in een kleine competitie tegen elkaar uitkomen, waarbij straat- en familiesupporters elkaar ontmoeten?! 't Is serieus maar vooral plezant. De emoties kunnen oplopen... tegelijkertijd volop kansen om anderen - ook al wonen ze zo dichtbij - te leren kennen. Sport verbindt over generaties heen... geen holle slogan hier.

CNVFILM FF

CANVA STORIES

23

CANVA STORIES

“

**Buurtbewoners delen hun
vaardigheden in het open huis,
waardoor empowerment groeit.**

Maison ouverte ‘Ose aller’

@ WAYER

Ose aller - Durf te gaan: kwetsbare buurtbewoners vertrouwen geven, dat is de doelstelling van dit unieke buurtproject in Wayer. Dat begint op een gemoedelijke plek, met een lage drempel. Het vertrouwen wordt teruggewonnen door vaardigheden en ervaringen te delen tijdens allerlei workshops, volgens de interesse van de buurtbewoners. En soms volstaat een kop koffie om verbinding te creëren. Het open huis in Wayer biedt de ultieme basis voor empowerment van de buurt.

“

Samen met de buurt een **taboe**,
borstkanker, **doorbreken** en
buurtbewoners verbinden.

Ontboezemingen

@ DESTELBERGEN

Dienstencentrum De Reinaert investeerde met volle overtuiging in een Think Pink project in Destelbergen, een buurt waar veel creatieve mensen wonen. Kunst werd het ideale verbindende element in het buurtproject met de toepasselijke naam Ontboezemingen. Want het zijn niet alleen feestelijke buurtinitiatieven die voor meer cohesie zorgen. Een terecht uitgangspunt.

“

Een **nieuw buurtpark** zorgt voor
meer **biodiversiteit** en **verbinding**
over generaties heen.

Park van Lille: groene onthaastingsplek in de dorpskern

@ PELT

In het gehucht Sint-Huibrechts-Lille kocht de gemeente een verlaten privé-tuin, 50 are en helemaal verwaarloosd. Niet zomaar wat groen, want deze site vertelt vele verhalen: ooit een stuk van de bijenwasblekerij van kaarsenmaker Spaas, aansluitend bij een teutenwoning, een woning van rondtrekkende handelaars. Nu een heraangelegd park, geënt op de aanwezige waardevolle (groen) elementen, met speelruimte voor de jeugd en ontmoetingsruimte voor de buurt. Fascinerend erfgoed gelinkt aan een nieuwe groene onthaastingsplek. Meer dan een dubbelslag.

“

Petanque doet waarin niemand ooit slaagde: **verbinding creëren** ongeacht leeftijd, geslacht, woonplaats of ervaring

Petanque Ninove

@ NINOVE

De stad lanceerde een oproep voor ideeën om de betrokkenheid tussen buurtbewoners op een laagdrempelige manier te verhogen. Het winnende idee was inderdaad eenvoudig. Maar dankzij z'n eenvoud net heel straf: een buurtpetanquetornooi. Razend populair, ongeacht leeftijd, geslacht, woonplaats of ervaring. Velen voelden zich aangesproken. En elk spelletje werd vooral een recept om oeverloos te praten, te lachen en – als het echt moest – iets te nuttigen. Natuurlijk is winnen belangrijk, maar deelnemen nog veel meer.

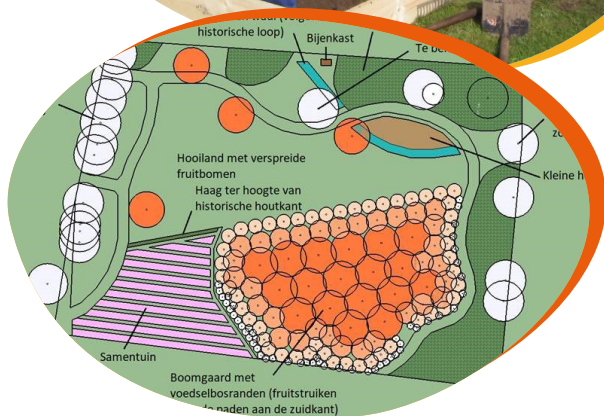
“

**Buurtbewoners werken samen
aan de heropwaardering van een
verloren stukje in de gemeente.**

Recreatiepark Neerharen

@ LANAKEN

De bewoners van Neerharen, deelgemeente van Lanaken, gingen dankzij het burgerbudget samen aan de slag om hun buurt te revitaliseren. Naast de kerk kreeg een verloren stukje een grote opwaardering dankzij de combinatie van natuur en recreatie. Deze duurzaam-groene omgeving voor sport en spel is een prachtig voorbeeld van bottom up creatie, letterlijk opbouwwerk. Dit kan alleen op basis van wederzijds vertrouwen en open, hartelijke samenwerking.

“

Een **voormalig voetbalveld** brengt
opnieuw mensen samen als
gemeenschapstuin.

Vogelzang

@ LAAKDAL

De lokale klimaatmakers lanceerden een idee: het voormalige voetbalveld omvormen tot een gemeenschapstuin. Die combineert ontmoeting en ecologie, dankzij de aanplanting van een hoogstamboomgaard en pluktuin. In de toekomst krijgt de samentuin verder vorm, wordt samen een insectenhotel gemaakt en geïnstalleerd... en groeit de hoop op een nestende ooievaarsfamilie. Zo wordt de toekomst verzekerd.

“

Meer sociale verbinding in de buurt voor mensen met een mobiele beperking.

1150.AccesAll.be

@ SINT-PIETERS-WOLUWE

Voor de vzw Autonomia is inclusie geen modewoord: al vele jaren staan ze op de bres om in Sint-Pieters-Woluwe mensen met een mobiele beperking zoveel mogelijk toegang tot de buurt te bieden. Zo werd de fysieke toegankelijkheid van ruim 400 gebouwen in kaart gebracht. Steeds meer inwoners krijgen op die manier toegang tot voorzieningen in hun buurt, en kunnen steeds beter deelnemen aan de samenleving. Verbinding tussen mensen met en zonder mobiele beperking: hier verdwijnen de drempels letterlijk.

“

Een **natuurlijk speelterrein** draagt bij aan meer sociale verbondenheid in de hele gemeente.

Avontuurlijke buitenspeelruimte

@ BEVERST

Spelen moet, zeker in deze digitale tijden! In Beverst, deelgemeente van Bilzen, groef men letterlijk en figuurlijk naar de basis van elk spel van de jeugd-in-beweging: avontuur, grenzen verkennen en ontdekkend durven. Op bijna 3.000m² creëerden vrijwilligers een speelwildernis met de kans op ongebreideld ravotten. Voeg daarbij een vuurpit met rondom een zittribune en een toekomstige openbare BBQ, en de plek biedt meteen ontmoetingsmogelijkheden voor iedereen!

“

**Voormalig voetbalveld verbindt
opnieuw jong en oud in de natuur
volgens lokale tradities.**

Belevingsboomgaard

@ ALT-HOESLT

Een – helaas – bekend verhaal: kleine dorpen verliezen hun cafés, handelaars, zelfs de voetbalploeg. In Alt-Hoeselt bleef het speelveld onbenut liggen. Tot het plaats maakte voor een heruitgevonden dynamiek dankzij een belevingsboomgaard. Een plek waar er kan geravot worden, waar de school buitenklassen organiseert en waar de Haspengouwse landbouwtraditie van hoogstamboomgaarden meegegeven wordt aan de jeugd. En de schuilhuisjes langs het voormalige voetbalveld? Die wachten op een nieuwe bestemming als o.a. speelhuisje. Een nieuwe vzw nam de regie in handen en verzekert een hoogstammige toekomst!

**Solidaire woonformule creëert
verbinding tussen mensen met
en zonder mentale beperking.**

Célébration de 50 ans Communauté Montagne de Saint-Job.

@ UKKEL

Communauté Montagne de Saint-Job is een solidaire woonformule die mensen met en zonder mentale beperking samenbrengt. Al sinds 1974 werken bewoners van de buurt Sint-Job in Ukkel aan concrete solidariteit en verbinding. De vrijwilligerswerking geeft een antwoord op veel vragen, ondertussen al 50 jaar. Meer dan de hoogste tijd voor verbindende festiviteiten om nog méér mensen te bereiken! Met een trotse terugblik en vooral de doorstart voor nog een halve eeuw noodzakelijk veldwerk. Proficiat!

Op een laagdrempelige manier
samen inzetten op **inclusie** en
verbinding tussen **nieuwkomers**
en de buurt

InterAct

@ LUIK

Nieuwkomers in ons land brengen zo veel kennis en vaardigheden mee, maar die inzetten is niet evident. De vrijwilligers van vzw Interra creëren met het project InterAct ontmoetingsmogelijkheden tussen nieuwkomers en de buurt. Samen met de nieuwkomers zetten ze in op workshops, waar inclusie en zelfvertrouwen worden gekoppeld aan de positieve beeldvorming van diverse culturen. Waar het plezier ernstig is. Toegepast samen-leven dus.

**Ecologische inzameling van
organisch afval met de
elektrische fiets.**

JardiCycle

@ MARCINELLE

Het begon met een deeltuin in de gemeente, aangeplant door enkele buurtbewoners met groene vingers. Al snel werd vastgesteld: de planten hadden nood aan compost, en inwoners zonder tuin konden met hun organisch afval geen weg... De burens investeerden in een elektrische bakfiets en halen voortaan wekelijks het organisch afval op om te composteren. Potentieel kan zo maar liefst 230 ton organisch materiaal gerecycleerd worden. En de wekelijkse ophaalbeurt? Die is voor vele mensen een moment van ontmoeting!

“

Een **mobiele sauna** als plek in de buurt **voor kwetsbare groepen** waar **sociale cohesie** en **welzijn** **samenkomen**.

Koti Sauna & La Maison Amazone

@ BRUSSEL

In Finland is de sauna een heuse ontmoetingsplek. Waarom dit verbindende concept niet inzetten in een verstedelijkte en dichtbevolkte buurt, specifiek gericht naar vrouwen en kwetsbare groepen, waarvoor een regulier saunabezoek niet altijd evident is? Helemaal het doel van Koti Sauna, dat uitpakt met een mobiele sauna. Zo wordt de sauna een totaalbeleving; waar welzijn en sociale cohesie heel natuurlijk in elkaar st(r)omen. Op weg naar verbinding met respect voor diversiteit.

Voedselbos en pluktuin brengen ecosystemen terug naar de stad en verbinden over generaties heen.

Lekkeroever en Fleuropark

@ ANTWERPEN

Beeld je in: een hectare heerlijk groen in de verstedelijkte metropool Antwerpen. Vzw Plukgeluk creëerde op Linkeroever - onder de heerlijke naam 'Lekkeroever' - een educatief voedselbos, een vijver, samentuin en de bloemenpluktuin 'Fleuropark', opnieuw een fijne woordspeling gezien de locatie in de buurt 'Europark'. De groene oase brengt biodiversiteit in de stad, verbinding tussen mens en natuur, en bovenal: verbinding over alle generaties heen wanneer de 1.600 kinderen uit nabije scholen de bloemen uitdelen aan kwetsbare groepen in de buurt. Een voorbeeld van gemeenschapsofbouw dankzij natuur!

“

Het **jeugdhuis verbindt** in de grote metropool waar zo veel verschillende mensen samenleven.

Maison de Jeunes US Liège 40

@ LUIK

Leven en opgroeien in de grootste metropool in Wallonië samen met vele andere generaties, niet altijd evident voor jongeren. Het jeugdhuis verbindt. Want jongeren zijn de toekomst van hun buurt, en vaak ook zelf de verbindende factor tussen ouders en bureu. Met diverse activiteiten streeft het jeugdhuis ernaar om bij te dragen tot de vorming van verantwoordelijke burgers die actief, kritisch en solidair zijn. Met veel oog en oor – dus respect – voor wat jongeren zelf nodig vinden. Dat waarborgt een slagkrachtig en gedragen project in het hart van de stad.

“

De molen als cultureel erfgoed
wordt opnieuw bruisende
ontmoetingsplaats in het dorp.

Molenfest

@ NIEUWENRODE

Nabij die molen? De houten korenwindmolen, trots van Nieuwenrode uit 1768, werd in 1914 door het Duitse leger verbrand. Weg ontmoetingsplaats in het dorp... De herinnering bleef koppig. Creatieve burens bouwden een replica op schaal. Die veroorzaakte meer dan molenwieken: de plechtige inhuldiging zette burens en verenigingen in volle beweging, met als summum een zelfgeschreven muziektheater. Het evenement bracht schwing, gezelligheid en nieuwe vriendschappen. En het dorp draait verder, zeer zeker door een vriendelijke slag van de molen.

**Verhalen van jong en oud
verbinden en wakkeren een
buurtverbindend vuur aan**

Ons Buurtverhaal

@ VORSELAAR

Men plaatste een woonwagen in de buurt; men nodigde buurtbewoners uit met de vraag naar oude en nieuwe verhalen, die gebundeld worden in een buurtkrant en verder verteld worden tijdens buurtverbindende vertelbijeenkomsten. De erfgoedverhalen en kindertekeningen uit de buurt inspireerden een creatieve buurvrouw voor een nieuw Mariabeeld in de heropgebouwde kapel. Erfgoedcel Kempens Karakter trok het project op gang, het nieuwe buurtcomité De Palderaerd zet de verbinding verder. Meer moet dan niet zijn!

“

**Runksterhof verbindt tuinen en
laat buren samen beter zorgen
voor de natuur in de stad.**

Runksterhof

@ HASSELT

In de buurt Runkst komen wel 66 individuele tuinen op elkaar uit en vormen ze één groot groen gebied. Waarom dit binnengebied niet benaderen als één ecosysteem? Vele bewoners vonden dat een prachtig idee, dus werd de daad bij het woord gevoegd: afscheidingsdraad tussen tuinen werd doorgeknipt voor egeldoorgangen, boomspiegels op het voetpad werden biodivers ingeplant, nestkasten werden strategisch geplaatst, en er werden ook stukken terras onthard! Het geeft buren plezier en voldoening, maar het biedt insecten ook stuifmeel en nectar het hele jaar door!

“

**Buren slaan de handen in
elkaar voor een duurzame
herbronningsplek in de buurt.**

Tuin van Eden

@ PEPINGEN

Milieubewuste buurtbewoners en vzw Eden sloegen de hand (letterlijk) aan de ploeg. 2,5 ha veranderden in een gemeenschappelijke tuin met boomgaard, voedselbos, groentetuin, hooiweide... beheerd volgens de principes van de permacultuur. De tuin groeide uit tot een herbronningsplek voor jong en oud, voor mensen met of zonder beperking. En de workshops die er rond duurzaamheid gegeven worden, verspreiden de dynamiek onder steeds meer burens. Een dubbelslag van ecologisch groen en heerlijk ontmoeten. Met veel genieten er bovenop.

**Samen met buren composteren
zorgt niet alleen voor meer
groene vingers maar ook voor
meer verbinding.**

Wijkcompostering 't Compostjen

@ LOKEREN

Onversaagd, sinds 2002, werken de buren samen in hun collectieve compostzone. Slimme koppigheid en volharding zorgen ervoor dat na 22 (!) jaar bijna 70% van alle buurtbewoners bereikt worden! Met vele voordelen: niet alleen een kleinere ecologische voetafdruk, ook meer sociale verbondenheid. Ondertussen kwamen er heel wat – ook internationale – bezoekers deze prestatie bewonderen. Komt dat zien! Inspiratie tot ver over de grenzen.

“

**Buren bundelen de krachten
voor een **zorgzame buurt** met
vele **laagdrempelige activiteiten**.**

Wij(k) De Parken

@ KORTRIJK

Het lijkt zo eenvoudig: mensen verbinden zonder veel bombarie, wel door hen slim kansen te bieden. De vijf parken en de pleinen in de buurt bieden opportuniteiten om burens - van nieuwkomers over studenten tot sociaal kwetsbare burens - te verbinden! Klein begonnen, volgden een heus buurtblad tot zelfs de opening van een voetbalpleintje. Dat kan alleen maar met veel helpende handen: meer dan 80 fiere burens zetten hun schouders eronder. Eenvoudig, maar vooral doeltreffend op weg naar een levendige buurtgemeenschap.

